Tommy Wieringa - Željka Hrg

Fešta

Nikada nisam bio u Esfahanu

/Aruba/

Ujutro je pred kuću stigao rasklimani kamionet. U njemu su sjedila dvojica muškaraca. Jedan se zvao Johan, drugi je bio stari crnac kojega nisam poznavao. U prikolici je stajala svinja, gadno stvorenje medvjeđe veličine, zlih očica. Jedva je čekala da provali i razbije nas. Spustili su vratašca prikolice i istjerali je van. Svinje koje sam viđao u divljini bile su crne, ova je bila ružičasta. Uvoz. Baš kao i mi. Našli su je kod seljaka u Tamarijnu.

Muškarci su odveli svinju do drveta iza kuće, prebacili uže preko grane, jednim joj krajem zavezali stražnje noge i, podigavši je, objesili je naglavačke. Skvičala je iz petnih žila. Drvo se treslo od siline kojom se trzala na užetu. Kad je bila pola metra nad zemljom, crnac joj je jednim potezom prerezao grlo. Vrela je krv šikljala iz rane. Na tlu je stajala limenka od ulja u koju je krv istjecala. Zvijer se grčevito koprcala, oblijetale su je muhe. Zatim je još par puta zadrhtala i onda je bilo gotovo.

Mesari su iscijeđenu mrcinu položili na radni stol u sjeni. Odsjekli su joj noge sjekiricom. Oštra je dlaka obrijana, trbuh rasporen. Ispale su iznutrice. Muškarci su radili smireno i brzo, otirući oštrice o hlače. Pas je zavijao trčeći naokolo.

Kad su završili, izašle su žene sa zdjelama punim nasjeckanog povrća i začinskog bilja, bilo ga je barem trideset kila. Sve su to utrpale u trbušnu šupljinu. Cijele sirove mrkve, rajčice i komade zelja. Trpale su sve redom, bez plana. Kad je svinja bila puna, muškarci su zašili trbuh debelim koncem. Nad njihovim glavama sunce je propalilo rupu u azurnom nebu, račvaste sjenke dvaju pelikana jedrile su na pasatu. Mesari su sjeli na kamen i iz zelenih boca ispijali Heineken export. Ispod masnog šilta bejzbolske kape, Johan je gledao u zrak. Imao je svijetlu bradu i smeđu, kozičavu

eISSN 1847-7755; doi: 10.15291/sic/1.5.lt.6

glavu, oči su mu bile plave i vječno bez straha. Svojom je jedrilicom odlazio na more i lovio velike morske kornjače. Izvukao bi ih na kopno i smrskao im glave. Na obali bi ih skuhao u kotlu obješenom o tronožac. Sve je bilo jestivo osim oklopa. Njega bi očistio nožem i isprao, stojeći u vodi do pasa. Potom bi ga položio na pijesak da se osuši.

Bio je prijatelj moje majke. Naučio ju je kako očistiti velike školjke, a da im pritom ne ošteti ružičastu ljušturu. U stopalo mekušca zabio bi kuku i postavio školjku između dviju stolica. Na kuku bi objesio pivsku bocu. Bila je taman dovoljno teška da izvuče životinjicu van, a ne razdere je. Boca se ljuljala iznad tla. Malo pomalo uteg na stopalu izvlačio je stvorenje. Odatle se širio truli morski zadah. Nakon duge borbe, mišić stopala bi popustio, a puž ispao iz kućice.

"Za ljepotu moraš malo i otrpjeti", govorio bi Johan.

Kasnije toga dana pristigli su prvi auti s gostima. Blijedi je mjesec visio nad obzorom, zahladnjelo je. Žene su nosile kratke suknje i elegantne, otvorene cipele. Kožne su im vezice obavijale listove, ostavljajući karo uzorak na mesu. Bile su otkačene i trendi i božanstveno su se smijale. Muškarci su došli u raskopčanim, šarenim košuljama, neobrijani. Iz kuće je odjekivao swamp rock pilež Creedence Clearwater Revivala. Tu je ploču otac donio iz Caracasa. Bila mu je jedina.

Johan je u dvorištu postavio ražanj na kojem će ispeći svinju. Pio je cijelo poslijepodne. Onda je tumarao naokolo dok nije našao metalnu motku i zabio je, zavrćući i gurajući, u svinjsku stražnjicu. Na podlakticama su mu iskočili mišići. Motka je prošla cijelom dužinom tijela i izašla kod glave. Premazavši mrtvu zvijer maslinovim uljem, odnese je do ognjišta. Objesi je iznad vatre i pošalje me po pivo.

Dolazilo je sve više automobila. Razgovor i smijeh na trijemu odzvanjali su lako i srebrnasto. Žene duge kose s upletenim vrpcama, John Fogerty struže: “Don’t go around tonight / Well it’s bound to take your life / There’s a bad moon on the rise.” Rum i pivo vade se iz hladnjaka. Čaše zveckaju i netko me doziva, ali ja samo prolazim s bocom Heinekena. Johan odvrne čep i izgubi se u mislima. Vatra mu obasjava lice, on ispija bocu do kraja i kaže: “Baš sam žedan.” Mahne da mu donesem još jednu. Potrčim.

Na trijemu se plesalo. Opet su padali svakakvi pogledi. Uvijek se štošta događalo. Svatko je gurao nos tamo gdje ne treba. U grupicama su odlazili do vatre, netko je iznio sanduke. Johan je sjedio

na svojem kamenu i okretao ražanj. Dali su mu još pića, nijednom nije rekao ne. Večer je odmicala, sjedio sam na stijeni u tami i gledao Johana kako tone sve niže na kamenu. Dvojica uznojenih mornara preuzela su ražanj i poticala vatru sve više. Plamen bi ponekad liznuo svinju. Johanu se slina iz usta slijevala sve do brade. Želio sam da netko nešto učini, ali nitko se nije obazirao na njega. Ja ga se nisam usudio dirati.

Plesalo se oko svinje. Sve razuzdanije, luđe, smrad oprljenog mesa samo ih je još više podjarivao. Užagrenih lica, vrtjeli su se u krug kroz dim. Nikada nisam vidio ništa slično.

A onda netko spomene da je svinja pečena. Zahladnjelo je, mjesec je promijenio boju iz žute u nezrelu zelenu. Mornari su obješenog kolosa odnijeli u kuću i položili ga na stol. Svi su stali naokolo s noževima na gotovs. Izvađeni su šavovi i nadjev ispadne van. Bacili su se na njega stenjući od pohlepe. Možda je izvana na nekim mjestima i pocrnjelo, ali iznutra je meso bilo ružičasto i polupečeno. To im nije smetalo, otkidali su cijele komade. Jedan se čovjek nagne nad svinju i stane iz vica oglodavati nagorjelu glavu, no nikako da prestane. Netko je govorio: "Ali ljudi, ali ljudi…" Iz trbušine su virile narančaste kore, poput tumora. Na kraju su sve proždrli. Bila je to krvoločnost u najčišćem obliku.

Vani na bačvi sjedila je žena. Plakala je. Neki joj je muškarac milovao drhtava leđa i razmazivao čađu po koži. U ruci mu rebro koje je, milujući je, glodao. Prolazili su ljudi s komadima svinjetine i kradomice ih trpali u prtljažnike.

Pravio sam se da ništa ne vidim, ali u grmlju je bilo seksa.

Visoko u zraku nešto je fijukalo. Hladan vjetar klizio je poput sjene preko otoka, a ja sam drhtao ne znajući što mi je činiti. Fijukanje je jačalo. Nebo je usisalo zrak. Neka žena pogleda uvis i reče zaplićući jezikom: "Ludo, ne?"

Bila je punašna i seksi kad je u ranu večer izašla iz auta. Sad se klatila na štiklama, s guščjom kožom na nadlakticama. Položi mi ruku na glavu. "Ma daj, mali…"

Činilo se kao da se svijet našao u zvučno izoliranom bubnju. Osjećao sam pritisak u ušima. Nešto se naočigled spremalo i odjednom su to shvatili i ostali. Trgnulo ih je iz krvave gozbe. Neki čovjek riđe kose i brkova vikne: "Prokletstvo, ovo nitko nije spominjao!" Potrči oko kuće zatvarajući

žaluzine. Iz grmlja se bježalo u kuću. Još napola dignutog i potežući hlače preko guzice. Nije bilo prvi put da se to događa. Izgledalo je loše.

Zvuk se pojačavao. U daljini su bljeskale munje bez grmljavine, a onda – mrak. Zapalili su svijeće. Žena, koja je sjedila na bačvi i plakala, reče napukla glasa: "Ljudi, idem se pomoliti!"

Zvuk se sada sasvim približio. Pretvorio se u neku vrstu potmulog, prijetećeg zujanja, kao da nalijeće pčela od tone i pol. Megapčela, da pljuneš na nju. A onda nas je dohvatilo. Zidove potrese grmljavina, navali bičevati kiša, bušeći rupe u tlu. Vani se vatra razleti u eksploziji iskri, kao da je minirana. Kroz pukotine između krovnih ploča od valovitog lima vidio sam dijelove neba. Vladala je užasna buka, hoću reći, najgora je bila ta larma. Bjelosvjetska patnja, žalostan i bijesan urlik, koji ti izvlači mozak kroz uši. Pokrio sam ih rukama, no nije pomoglo.

U međuvremenu smo ostali bez krova. I drugih stvari. Svinjsku mrcinu pomelo je sa stola i od nje nije ostalo ništa vrijedno spomena. Vrištalo se i plakalo i mrmljalo svetamarijomajkobožja…

Na koncu je ipak došlo jutro. Još je puhalo, ali ne tako jako. Neki su, onako pijani, zaspali na tlu. Naleti vjetra sada su donosili više utjehe nego straha. Kad se pojavilo sunce, našli su Johana. Ležao je točno tamo gdje su ga ostavili. Samo što je tamo još uvijek bio kamen, ali glave nije bilo. I nigdje je nisu mogli naći. Otkinula ju je limena ploča koju je vjetar otrgnuo s krova, ili neki drugi predmet, inače tup, a sada naoštren brzinom vjetra.

Gosti su, sluđeni, hodali naokolo, neki su plakali. Zbog Johana, koji je ležao pod konjskom dekom, zbog svoje kuće koja tko zna kako izgleda, zbog pustošenja i mamurluka, zbog svojih posjekotina, bilo je dovoljno razloga, mogli su birati. Čekala se hitna, ali nije stizala, imali su previše posla. Čovjek riđih brkova na leđima je odnio svinjsku mrcinu van i bacio je na hrpu smeća. Još sam danima tražio Johanovu bejzbolsku kapu.

Uragan, koji je odnio Johanovu glavu, bio je čudnog tipa. Meteorološke službe nisu ga primijetile jer je došao iz neočekivanog smjera. Zato i nisu izdale upozorenje i njegova je pojava bila potpuno iznenađenje. Uragani su obično nastajali kod Zelenortskih otoka, snažili i potom prelazili Atlantski ocean. Lako ih se moglo predvidjeti. I uraganu koji je nas pogodio izvorište je bilo u afričkim vodama, ali se manifestirao kao neupadljiv, malen vrtlog, koji je meteorolozima izgledao previše

nevažan da bi ih alarmirao. Tek je u Karipskom moru dobio na snazi i do noći dosegnuo kopno. Kad nas je pogodio, bio je na vrhuncu. Te je noći u glavnom gradu kišilo skušama.

Creative Commons Attribution-NonCommercial-NoDerivatives 4.0 International License